

▪ ACTIVITĂȚILE „SOMATO”

Serviciile comunitare de sănătate mintală vor fi dezvoltate

Proiectul „Strategiei Naționale de dezvoltare a Serviciilor de Sănătate Mintală la nivel de comunitate” și Planul de acțiuni de aplicare a acestui document au fost elaborate de un grup de experți naționali în cadrul unui atelier, desfășurat la Chișinău între 20 și 21 octombrie a.c.

Documentele au fost elaborate în cadrul proiectului moldo-elvețian „Dezvoltarea sistemului serviciilor comunitare de Sănătate Mintală în Moldova”.

Programul este susținut de Agenția de Cooperare, Dezvoltare a Elveției în Moldova, Organizația Mondială a Sănătății și Ministerul moldovean al Sănătății.

„Proiectul „Strategiei” elaborate descrie felul în care urmează a fi dezvoltate în Moldova serviciile de sănătate mintală la nivel de comunități, dar și integrarea acestora în sistemul medicinei primare”, spune Jana Chihai, managerul proiectului și președinta Asociației SOMATO din Bălți.

„Strategia Națională de dezvoltare a Serviciilor de Sănătate Mintală la nivel de comunitate” va fi implementată în perioada 2012-2021, în două etape (prima etapă – 2012-2016; a doua etapă – 2016-2021).

Proiectul „Strategiei Naționale de dezvoltare a Serviciilor de Sănătate Mintală la nivel de comunitate” va fi experizat de Organizația Mondială a Sănătății (OMS). La începutul lunii noiembrie, o misiune a OMS se va afla la Chișinău în vederea definitivării documentului respectiv.

În prezent, în R. Moldova funcționează șase Centre de Sănătate Mintală Comunitară – în Chișinău, Bălți, Ungheni și Rezina. Acestea au fost create în cadrul unor proiecte cu finanțare internațională. Experții susțin că oferirea serviciilor de sănătate mintală la nivel de spitale de psihiatrie favorizează stigmatizarea și refuzul persoanelor de a se adresa acestor instituții. Pe de altă parte, experiența arată că centrele comunitare de sănătate mintală sunt mai prietenoase persoanelor cu afecțiuni mintale, sunt eficiente în reabilitarea acestora și promovează mult mai eficient incluziunea socială.

În Republica Moldova, la evidența psihiatrică, potrivit datelor oficiale, se află circa 60 mii pacienți, dintre care circa 28 mii au grad de invaliditate. Se estimează că numărul total de persoane cu probleme de sănătate mintală se ridică la circa 100 de mii.

Au consemnat Ziua Sănătății Mintale

Asistenții sociali și psihologii Centrului de Sănătate Mintală „SOMATO” din Bălți, studenți de la Facultatea de Psihologie a Universității „Alecu Russo” din Bălți, precum și circa 30 de beneficiari ai Centrului „SOMATO” și ai Centrului

pentru copii cu dizabilități mintale „DANKO” din Bălți au consemnat, la 10 octombrie, Ziua Sănătății Mintale în cadrul unei activități cognitiv-distractive.

„Psihologii noștri le-au vorbit beneficiarilor despre importanța sănătății mintale, despre necesitatea adoptării unui mod sănătos de viață și despre cum aceștia sunt ajutați să aibă o sănătate mai bună”, a comunicat Corina Popa, directoarea Centrului „SOMATO”.

Beneficiarii au fost antrenați în concursuri la tema sănătății mintale, au recitat poezii, au cântat și au spus proverbe despre sănătatea mintală.

La sfârșitul manifestării, celor mai inspirați beneficiari le-au fost inmanate diplome.

Astfel, discipolii celor două centre pentru persoane cu dizabilități mintale din Bălți au consemnat Ziua Mondială a Sănătății Mintale. În lume această zi este consemnată din 1992, în fiecare an la 10 octombrie. În acest an, genericul Zilei Mondiale a Sănătății Mintale este „Să investim în sănătatea mintală”.

Centrul de Sănătate Mintală „SOMATO” activează la Bălți din anul 2000, fiind prima instituție comunitară de acest gen din R. Moldova. Centrul „Danko” a fost deschis la Bălți la 6 octombrie 2009 și oferă servicii copiilor și tinerilor cu dizabilități mixte severe.

Conform datelor oficiale, în municipiul Bălți sunt peste trei mii de persoane cu probleme de sănătate mintală, inclusiv peste 200 de copii și circa 190 de adolescenți.

▪ STIRI

Politicieni, pacienți la Psihiatrie

Psihiatrul Ion Răzlog (foto), ex-deputat în Parlamentul Republicii Moldova, susține că în Republica Moldova sunt politicieni, care au apelat la serviciile sale și ale colegilor săi.

„Printre pacienții noștri au fost și politicieni, adică ex-deputați, însă nu vă pot da nume pentru că e o taină profesională. Se mai întâmplă până la urmă, căci și acel politician tot e om”, a menționat Răzlog, citat de Tribuna.md. Psihiatrul Ion Răzlog, ex-deputat în Parlamentul Republicii Moldova, susține că în Republica Moldova sunt politicieni, care au apelat la serviciile sale și ale colegilor săi.

„Printre pacienții noștri au fost și politicieni, adică ex-deputați, însă nu vă pot da nume pentru că e o taină profesională. Se mai întâmplă până la urmă, căci și acel politician tot e om”, a menționat Răzlog, citat de Tribuna.md.

Psihiatrul susține că situația politică din țară, evenimentele legate de Parlament, Guvern, Alianță influențează starea pacienților săi.

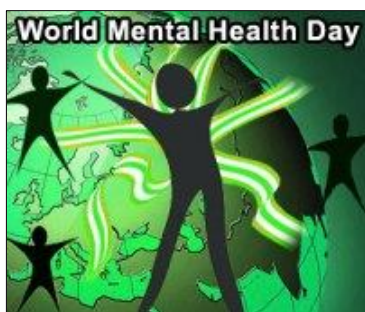
„Acum două săptămâni, s-a adresat un pacient cu halucinații auditive. Auzea voci care-i spuneau să ia toporul și să ducă să-i dea în cap unui lider politic. El pretinde că aceasta era vocea unui alt lider politic, care-i stătea în cap și-i spunea, cum se mai zice pe la noi, să-i „termine” concurentul. Bine că a fost oprit la timp de către specialiștii de la psihiatrie”, spune Ion Răzlog.

Referindu-se la certurile din Parlament, în timpul cărora deseori politicienii se acuză reciproc că ar avea probleme cu capul, Ion Răzlog a declarat că „toți politicienii au

nevoie să meargă la psihiatru” și a adăugat că „psihiatria în țările civilizate este pusă în capul mesei”.

SOMATO-info, 19.10.2011

Ziua Mondială a Sănătății Mintale

La nivel global, mai bine de 450 de milioane de oameni sunt afectați de tulburări mintale, de comportament, tulburări neurologice și de consecințele utilizării substanțelor psihotrope, potrivit datelor Organizației Mondiale a Sănătății.

Datele au fost făcute publice cu prilejul Zilei Mondiale a Sănătății Mintale, care a fost consemnată la 10 octombrie.

În acest an, ziua respectivă s-a desfășurat cu genericul „Să investim în sănătatea mintală”.

Conform datelor statistice oficiale, în Moldova, sunt înregistrate circa 100 mii de persoane cu probleme de sănătate mintală. Tendințele indică spre o creștere constantă a indicelui respectiv. Din numărul total al persoanelor cu probleme de sănătate mintală, circa 20% sunt copii.

Ziua Mondială a Sănătății Mintale este marcată din 1992.

SOMATO-info, 10.10.2011

ONU despre creșterea riscurilor afecțiunilor mintale

„Nu există sănătate fără sănătate mintală. Afecțiunile mintale sunt cauzele principale ale multor boli și decese premature și constituie 13% din povara bolilor la nivel global. Odată cu criza economică globală și măsurile de austeritate, riscurile afecțiunilor mintale sunt în creștere în lume”, se arată în mesajul secretarului general al ONU Ban Ki-moon cu ocazia Zilei Mondiale a Sănătății Mintale.

Sărăcia, șomajul, conflictele și războaiele sunt factori care au un efect negativ asupra sănătății mintale. Caracterul cronic și instabil al afecțiunilor mintale creează o povară financiară și mai mare asupra indivizilor și familiilor. Persoanele cu probleme de sănătate mintală și familiile acestora sunt stigmatizate, discriminate și victimizate, privându-le de drepturi politice și civile, și abilitățile de a participa în viața publică a societății lor.

Secretarul general al ONU menționează în mesajul său că guvernele alocă surse infime pentru sănătatea mintală. Majoritatea țărilor cu venituri mici și medii cheltuiesc în acest scop mai puțin de 2% din bugete, iar multe țări au mai puțin de un specialist în domeniul sănătății mintale la un milion de oameni, conform datelor OMS.

Ban Ki-moon a amintit în mesajul său că genericul Zilei Mondiale a Sănătății Mintale din acest an este „Să investim în sănătatea mintală” și remarcă în acest context că „nu ne putem aștepta la îmbunătățirea statisticilor privind sănătatea mintală dacă nu vom spori sprijinul financiar și furnizarea de servicii adecvate pentru cei care au nevoie de ele. Decesele, invaliditatea și bolile cauzate de tulburările mintale trebuie

să se regăsească în agenda de sănătate publică, se menționează în mesajul secretarului general al ONU.

SOMATO-info, 10.10.2011

Situație dezolantă la Spitalul de Psihiatrie

Pentru renovarea Spitalului de Psihiatrie din Chișinău, cea mai mare instituție de profil din Moldova, sunt necesare 500 de milioane de lei, fonduri de care autoritățile nu dispun. OMS afirmă despre Spitalul de Psihiatrie că este instituție curativă cu cel mai scăzut grad de siguranță din țară.

Potrivit „Publika” TV, din cele peste 50 de blocuri ale Spitalului de Psihiatrie din Chișinău, jumătate nu sunt funcționale. Unele clădiri sunt atât de vechi, încât stau să se prăbușească, iar apeductul este în stare avariată.

Sursa citată menționează că, din lipsă de personal, pacienții sunt adunați în câteva secții, unde sunt specialiști, astfel încât saloanele sunt arhipline.

Administrația Spitalului de Psihiatrie spune că instituția va fi renovată în cel mult zece ani.

„Vom reprofila unele secții, vom facem diferite reforme. Bani vom lua de la CNAM, de la MS, din granturi și proiecte”, a spus Mihai Hotineanu, director al Spitalului de Psihiatrie.

Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul de Psihiatrie a fost fondată în 1895.

SOMATO-info, 10.10.2011

„Echipele mobile”, cu acte în regulă

Regulamentul-cadru și Standardele de calitate ale serviciului social „Echipa Mobilă”, aprobate de Guvern la 22 septembrie a.c., au intrat în vigoare la 1 octombrie. Persoanele cu dizabilități și familiile din localitățile în care nu există servicii specializate și care se află la distanță mare de centrele de recuperare vor putea beneficia de asistență gratuită la domiciliu.

În ultimele trei luni, 125 de persoane au beneficiat de asistență din partea serviciului social „Echipa Mobilă”, precizează Keystone Moldova.

„Echipa mobilă” include o serie de specialiști care prestează gratuit servicii sociale, asistență și consiliere psihologică, asistență logopedică, servicii de reabilitare / recuperare (kinetoterapie), consultanță medicală și alte servicii la domiciliu cu scopul de a preveni instituționalizarea și de a facilita integrarea socială a beneficiarilor.

Actele normative de reglementare a serviciului „Echipa Mobilă” au fost elaborate de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei cu suportul tehnic acordat de Programul „Comunitate Incluzivă – Moldova”, implementat de Keystone Moldova și cu susținerea financiară a Fundației pentru o Societate Deschisă și Fundației Soros-Moldova.

Din 2010 până în prezent, cu suportul Keystone Moldova, serviciul „Echipa mobilă” a fost dezvoltat în șapte raioane și două municipii. „Echipa mobilă” activează în Chișinău și Bălți, în raioanele Ialoveni, Hâncești, Orhei, Soroca, Edineț, Telenești și Leova.

SOMATO-info, 04.10.2011

Militari cu probleme de sănătate mintală

Cele mai frecvente cauze de retrocedare ale militarilor din rândurile armatei sunt tulburările mintale, potrivit viceministrului Gheorghe Țurcanu.

Declarația a fost făcută în cadrul Comisiei de Stat pentru Încorporare de către Gheorghe Țurcanu, viceministrul Sănătății. Acesta însă nu a precizat câți militari au fost retrocedați în ultima perioadă.

Potrivit lui, tulburările mintale apar la militari „în rezultatul schimbării atmosferei psihologice și îndepărtarea de familie”.

Vicepremierul Mihai Moldovanu, care a prezidat ședința Comisiei, a solicitat ministerului Apărării, ministerului Sănătății și Comisiei de Expertiză medico-militară să sporească exigența în procesul de selectare a recruților și să întreprindă măsurile de rigoare în cauzele de examinare medicală neglijentă a acestora.

Sarcina de incorporare pentru perioada octombrie, 2011- ianuarie 2012 va constitui 1300 de recruți pentru Armata Națională și 730 pentru Trupele de Carabinieri. În perioada aprilie-iulie 2011, au fost înrolați în rândurile Armatei Naționale 1840 de recruți.

SOMATO-info, 03.10.2011

